KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.6.2014 r.
COM(2014) 418 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2014 r.

oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2014 r.

{SWD(2014) 418 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2014 r.

oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2014 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych[1], w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[2], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej[3],

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego[4],

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej, która skupia się na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności.

(2) W dniu 13 lipca 2010 r., na podstawie wniosków Komisji, Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii

[1] Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.
[2] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2014) 418 final.
[4] P7_TA(2014)0128 i P7_TA(2014)0129.

(na lata 2010–2014), a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich, które razem stanowią „zintegrowane wytyczne". Państwa członkowskie zostały poproszone o uwzględnienie zintegrowanych wytycznych w swojej krajowej polityce gospodarczej i polityce zatrudnienia.

(3) W dniu 29 czerwca 2012 r. szefowie państw lub rządów przyjęli Pakt na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, nakreślający spójne ramy działania na poziomie krajowym, unijnym i w strefie euro z wykorzystaniem wszelkich możliwych dźwigni, instrumentów i obszarów polityki. Podjęli oni decyzję co do działań, które należy przedsięwziąć w państwach członkowskich, i wyrazili pełną gotowość do realizacji celów strategii „Europa 2020" oraz wdrożenia zaleceń dla poszczególnych krajów.

(4) W dniu 9 lipca 2013 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2013 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Węgry zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2013–2016.

(5) W dniu 13 listopada 2013 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego[5], rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2014 r. Tego samego dnia Komisja, na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, przyjęła sprawozdanie w ramach mechanizmu ostrzegania[6], w którym wskazała Węgry jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

(6) W dniu 20 grudnia 2013 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety dotyczące zapewnienia stabilności finansowej, konsolidacji budżetowej i działań wspierających wzrost gospodarczy. Podkreśliła potrzebę dążenia do zróżnicowanej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu, przywrócenia gospodarce normalnych warunków udzielania pożyczek, wspierania wzrostu i konkurencyjności, rozwiązania problemu bezrobocia i społecznych skutków kryzysu, jak również modernizacji administracji publicznej.

(7) Dnia 5 marca 2014 r. Komisja opublikowała wyniki szczegółowej oceny sytuacji dotyczącej Węgier[7], na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. Na podstawie analizy Komisja doszła do wniosku, że na Węgrzech nadal występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. W szczególności trwająca korekta wysokiej ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto, wysoki poziom długu publicznego i zadłużenia sektora prywatnego w kontekście słabego sektora finansowego oraz pogarszających się wyników eksportowych zasługują w dalszym ciągu na bardzo szczególną uwagę w celu ograniczenia znacznego ryzyka negatywnych skutków dla funkcjonowania gospodarki.

(8) W dniu 30 kwietnia 2014 r. Węgry przedłożyły swój krajowy program reform na 2014 r. oraz program konwergencji na 2014 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.

(9) Celem strategii budżetowej nakreślonej w programie konwergencji na 2014 r. jest zmniejszenie deficytu nominalnego z 2,9 % PKB w 2014 r. do 1,9 % przed końcem okresu objętego programem. Ma on zostać osiągnięty za pomocą konsolidacji

[5] COM(2013) 800 final.
[6] COM(2013) 790 final.
[7] SWD(2014) 85 final.

skoncentrowanej w ostatnich latach programu, przy czym cele dotyczące deficytu zostały znacznie podwyższone w porównaniu z poprzednim programem. W programie potwierdzono poprzedni średniookresowy cel budżetowy na poziomie -1,7 % PKB, który jest zgodny z celami paktu stabilności i wzrostu. Na podstawie przeliczonego salda strukturalnego średniookresowy cel budżetowy najprawdopodobniej nie zostanie jednak osiągnięty przed końcem okresu objętego programem. Spodziewane jest pogorszenie (ponownie obliczonego) salda strukturalnego o 1,5 p.p. w 2014 r., co oznacza istotne odchylenie od celu średniookresowego, a następnie jego ustabilizowanie się w 2015 r., które będzie wiązało się z odejściem o 0,5 % PKB od wymaganej poprawy w kierunku celu średniookresowego. Zarówno w 2014 r., jak i w 2015 r. spodziewane jest znaczne odchylenie od wartości odniesienia dla wydatków. W latach 2016 i 2017 spodziewane jest dalsze pogorszenie (ponownie obliczonego) salda strukturalnego. Ogólnie rzecz biorąc, począwszy od 2014 r. należy się spodziewać znacznego odchylenia od ścieżki dostosowania do celu średniookresowego. W programie przewidziano stopniowy, ale stały spadek długu publicznego z 79 % PKB w 2013 r. do około 75 % PKB w 2017 r. Scenariusz makroekonomiczny będący podstawą prognoz budżetowych na lata 2014–2016 zawartych w programie jest w dużej mierze wykonalny, ponieważ wzrost PKB ma wynieść 2,3 % i 2,5 % w roku bieżącym i następnym wobec prognozowanych przez Komisję wiosną 2014 r. 2,3 % i 2,1 %. Założenia programu są jednak zbyt optymistyczne na 2017 r. Ryzyko nieosiągnięcia celów budżetowych zostało w dużej mierze zrównoważone w 2014 r., coraz większe jest jednak ryzyko, że deficyt okaże się wyższy od docelowego począwszy od 2015 r. Szczególne ryzyko wynika z faktu, że planowane zmniejszenie wskaźnika wydatków ma zostać osiągnięte przez powszechne zamrożenie kwot nominalnych lub ograniczenie wzrostu poniżej stopy inflacji w odniesieniu do większości pozycji wydatków uznaniowych. W prognozie z wiosny 2014 r. Komisja przewidziała deficyt nominalny na 2014 i 2015 r. na poziomie identycznym z celami programu. Przy planowanym deficycie strukturalnym na poziomie 2,2 % PKB w 2014 r. i 2,3 % w 2015 r. prognoza Komisji potwierdza ryzyko znacznego odchylenia od celu średniookresowego począwszy od 2014 r. Ponadto w swojej prognozie Komisja podkreśla także nieutrzymanie wartości odniesienia dla redukcji długu w 2014 i 2015 r. Na podstawie własnej oceny programu oraz prognozy Komisji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1466/97, Rada jest zdania, że potrzebne są dalsze wysiłki w ramach konsolidacji strukturalnej ze względu na ryzyko znacznego odchylenia od średniookresowego celu budżetowego, jak również nieprzestrzegania reguły dotyczącej długu począwszy od 2014 r.

(10) Średniookresowe ramy budżetowe zostały wzmocnione dzięki przedłużeniu perspektywy planowania poza bieżący rok budżetowy. Nadal jednak nie zapewniono ich skuteczności i wiążącego charakteru. Wprowadzono nowe numeryczne reguły fiskalne, nie skorygowano jednak wad koncepcyjnych związanych głównie z brakiem systematycznego monitorowania *ex post*, a także brakiem maksymalnych dopuszczalnych poziomów odchylenia i należytych mechanizmów korekty. Krótka lista obowiązkowych zadań rady budżetowej i jej możliwości w zakresie analizy są nadal niewspółmierne do przysługującego jej prawa veta w kwestii budżetu. Dalsze wzmocnienie średniookresowych ram budżetowych oraz rozszerzenie obowiązków rady budżetowej przyczyniłoby się do poprawy wiarygodności, przejrzystości i skuteczności ogólnych ram budżetowych.

(11) Pomimo dotowanego przez bank centralny programu finansowania na rzecz wzrostu skierowanego do małych i średnich przedsiębiorstw nie przywrócono trwale

normalnych warunków kredytowania gospodarki. Wzrosły obciążenia regulacyjne sektora finansowego, co ograniczyło zdolności gromadzenia kapitału. Środki takie jak podniesienie podatku od transakcji finansowych przyczyniły się do zwiększenia obrotu gotówkowego w gospodarce. Portfel kredytów dla gospodarstw domowych uległ dalszemu pogorszeniu, a wysoki udział kredytów zagrożonych stanowi obecnie jedno z największych wyzwań dla sektora finansowego. Czyszczenie tego portfela jest utrudnione przez słabą efektywność restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Nie podjęto żadnych znacznych działań w celu usunięcia aktywów o obniżonej jakości z bilansów banków. Istotne obciążenia regulacyjne w połączeniu z wysokim odsetkiem kredytów zagrożonych doprowadziły do skurczenia się puli dostępnych środków. Rząd wielokrotnie ogłaszał zamiar wprowadzenia nowego programu redukcji długu, aby pomóc osobom, które zaciągnęły kredyty w obcych walutach; w większości przypadków takie programy nie są skierowane do kredytobiorców w trudnej sytuacji i niekorzystnie wpływają na podejście gospodarstw domowych do regulowania zobowiązań, gdyż rodzą oczekiwanie dalszej pomocy ze strony państwa. Wzmocniono nadzór i regulacje finansowe dzięki włączeniu urzędu nadzoru finansowego w strukturę banku centralnego i powierzenie temu bankowi odpowiedzialności za nadzór makroostrożnościowy. Podjęto prace przygotowawcze zmierzające do ustanowienia systemu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

(12) Mimo że spadła częstotliwość zmian podatkowych w porównaniu z ubiegłym rokiem, nie dokonano żadnych wyraźnych postępów w zakresie większego zrównoważenia systemu podatków od przedsiębiorstw. Część istniejących podatków sektorowych została nawet podniesiona. Stosowanie odmiennych stawek podatkowych w różnych sektorach stanowi przeszkodę dla skutecznej alokacji zasobów, a tym samym negatywnie wpływa na wzrost gospodarczy. Aby opodatkowanie w większym stopniu sprzyjało zatrudnieniu, Węgry rozszerzyły kwalifikowalność do ulg podatkowych dla rodzin w odniesieniu do podatku dochodowego od osób fizycznych, co może także pomóc osobom nisko uposażonym. Klin podatkowy w przypadku samotnych osób o niskich dochodach należy obecnie do najwyższych w UE. Kryteria kwalifikowalności przewidziane w ustawie o ochronie miejsc pracy pozostały zasadniczo niezmienione, mimo że znaczna część osób najmniej zarabiających nie została objęta zakresem tego aktu prawnego. Potrzebna będzie ocena skutków i efektywności kosztowej programu, a także dostosowanie go w razie potrzeby, tak aby zwiększyć jego zdolność do wspierania zatrudnienia. Poczyniono pewne postępy w zakresie przenoszenia ciężaru opodatkowania z opodatkowania pracy na podatki środowiskowe, konieczne są jednak dodatkowe działania. Po wielokrotnych opóźnieniach w przeszłości połączenie internetowe kas fiskalnych z organami podatkowymi jest stopniowo wdrażane. Poziom nieprzestrzegania przepisów prawa podatkowego na Węgrzech jest nadal bardzo wysoki, czemu towarzyszy utrzymujące się zjawisko pracy nierejestrowanej oraz nieprzestrzeganie przepisów dotyczących VAT. Należy zaostrzyć środki kontroli, w szczególności w celu poprawy skuteczności zwalczania oszustw związanych z VAT.

(13) W 2013 r. spadła stopa bezrobocia młodzieży pomimo jednoczesnego wzrostu wskaźnika młodych ludzi, którzy nie kształcą się, nie pracują ani nie szkolą się. Skuteczna koordynacja pracy oddziałów publicznych służb zatrudnienia, instytucji oświatowych i podmiotów lokalnych mogłaby zwiększyć zasięg działań. Rozpoczęto działania na rzecz budowania potencjału publicznych służb zatrudnienia, w tym prace nad systemem profilowania klientów. Jednocześnie, aby poprawić dostęp do

rynku pracy dla niektórych grup defaworyzowanych, należałoby poddać ocenie aktywne strategie na rzecz otwartego rynku pracy, aby zbadać ich efektywność i skuteczność, a w razie potrzeby – również dostosować. Należy wzmocnić element aktywizacji w różnych instrumentach rynku pracy i polityki społecznej (program robót publicznych, świadczenia dla bezrobotnych i pomoc społeczna). Na program robót publicznych przekazano dużą część środków budżetowych przeznaczonych na środki wspierające zatrudnienie, ale w 2013 r. mniej niż 10 % jego uczestników zdołało wrócić na otwarty rynek pracy po opuszczeniu programu. Każe to zastanowić się nad koniecznością dostosowania programu, na przykład przez stworzenie ściślejszych powiązań z aktywizacją, szkoleniem i wsparciem w poszukiwaniu pracy, tak aby zagwarantować bardziej długotrwały wpływ na zatrudnienie. Środki w postaci zwiększenia elastyczności odpłatnego urlopu rodzicielskiego oraz zapewnienia usług w zakresie opieki nad dziećmi przyczyniły się do wzrostu współczynnika aktywności zawodowej kobiet, konieczne są jednak dalsze działania, ponieważ poziom zatrudnienia kobiet pozostaje poniżej 60 %. Okres kwalifikowalności do zasiłku dla bezrobotnych jest krótszy niż średni czas potrzebny na znalezienie pracy. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na Węgrzech stale wzrasta: obecnie zagrożona nimi jest blisko jedna trzecia ludności. Problem ubóstwa jest nieproporcjonalnie dotkliwy w przypadku grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, zwłaszcza dzieci i Romów. Ustanowiono krajową strategię włączenia społecznego, lecz środki polityczne w większości dziedzin nie wspierają w systematyczny sposób celów zdefiniowanych w tej strategii. Aby skutecznie ograniczyć ubóstwo, konieczne są zintegrowane i lepiej ukierunkowane środki polityczne.

(14) Otoczenie biznesowe na Węgrzech charakteryzuje się częstymi zmianami przepisów i ograniczoną konkurencją w coraz większej liczbie sektorów. W sektorze usług wprowadzono nowe bariery, a te dotychczasowe nie zostały usunięte (dotyczące np. aptek, gospodarki odpadami, płatności przez telefon komórkowy, detalicznej sprzedaży tytoniu i podręczników). Spadł ogólny poziom inwestycji, szczególnie silnie w tych sektorach, w odniesieniu do których w ostatnich latach wprowadzono szczególne podatki wyrównawcze. W latach 2010–2013 nominalna wartość inwestycji spadła o 44 % w sektorze energii, 28 % w sektorze finansowym oraz 18 % w sektorze komunikacji, wzrastając jednocześnie o 3,4 % w całej gospodarce. Odnotowano pewne postępy w odniesieniu do zwiększenia konkurencji w zamówieniach publicznych, konieczne są jednak dalsze starania. Na przykład większe wykorzystanie e-zamówień mogłoby przyczynić się do znacznych oszczędności, poprawy przejrzystości udzielania zamówień publicznych i większej konkurencji. Podjęto działania mające na celu wdrożenie strategii rzetelności zawodowej oraz promowanie lepszych standardów przejrzystości w administracji publicznej, konieczne są jednak dalsze wysiłki, aby skutecznie zaradzić zjawisku korupcji.

(15) Wzrasta odsetek osób przedwcześnie kończących naukę, a przyjęcie strategii mającej ograniczyć to zjawisko było wielokrotnie opóźniane. Niezbędne są dalsze wysiłki, aby zapewnić uczniom umiejętności podstawowe oraz kompetencje i kwalifikacje przydatne na rynku pracy. Dostęp na równych zasadach do podstawowej edukacji dobrej jakości nadal pozostaje dużym problemem w przypadku dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, szczególnie dzieci romskich. Przyjęto nową ustawę o szkoleniu zawodowym, wprowadzającą między innym nowy model kształcenia dwutorowego, aby ograniczyć nadal trudne przejście od kształcenia do zatrudnienia. Skutki tej ustawy muszą być uważnie monitorowane.

(16) W 2013 i 2014 r. Węgry w dalszym ciągu wprowadzały obniżki w cenach energii elektrycznej i gazu naliczanych dla odbiorców końcowych. Obniżki cen połączone z dodatkowymi obciążeniami podatkowymi nakładanymi na przedsiębiorstwa energetyczne niekorzystnie wpływają na zdolność dostawców energii do odzyskiwania kosztów, inwestowania w energię i konserwację sieci. Energochłonność gospodarstw domowych należy obecnie do najwyższych w UE, a zatem poprawa efektywności energetycznej jest potrzebna przede wszystkim w sektorze mieszkalnym. Brak niezależności organu regulacji energetyki w ustalaniu warunków dostępu do sieci oraz wysokości taryf nadal budzi zastrzeżenia Podjęto pewne działania w celu zoptymalizowania organizacji przedsiębiorstw transportu publicznego, należałoby jednak dalej wzmacniać zrównoważony charakter poprzez ograniczenie kosztów operacyjnych i zmianę systemu opłat.

(17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Węgier. Komisja dokonała oceny programu konwergencji i krajowego programu reform. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla zrównoważonego charakteru polityki fiskalnej i polityki społeczno-gospodarczej na Węgrzech, ale także stopień przestrzegania przepisów i wytycznych UE, ze względu na konieczność wzmocnienia całościowego zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej przez wnoszenie na poziomie UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia Komisji w ramach europejskiego semestru zostały przedstawione poniżej w zaleceniach 1–7.

(18) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji Węgier, a jej opinia[8] znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej.

(19) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada zbadała krajowy program reform i program konwergencji Węgier. Jej zalecenia na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1, 2, 3 i 5 poniżej.

NINIEJSZYM ZALECA Węgrom podjęcie w latach 2014–2015 działań mających na celu:

1. Zwiększenie środków budżetowych na 2014 r. w świetle pojawiającego się odstępstwa o 0,9 % PKB od wymogów paktu stabilności i wzrostu, a konkretnie od zasady redukcji zadłużenia, w oparciu o prognozę Komisji z wiosny 2014 r. Znaczne wzmocnienie strategii budżetowej w 2015 r. i w latach następnych w celu osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego, a także przestrzegania wymogów dotyczących redukcji długu w celu utrzymania trwałego spadku długu brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych. Dalszą poprawę wiążącego charakteru średniookresowych ram budżetowych dzięki systematycznemu monitorowaniu *ex post* przestrzegania numerycznych reguł fiskalnych oraz dzięki korzystaniu z mechanizmów korekty. Poprawę przejrzystości finansów publicznych, m.in. poprzez rozszerzenie zakresu obowiązków rady budżetowej, poprzez powierzenie jej zadania opracowywania regularnych prognoz makro-budżetowych i ocen wpływu na budżet ważnych projektów politycznych;

2. Przywrócenie normalnych warunków kredytowania gospodarki, m.in. poprzez udoskonalenie struktury podatków i zmniejszenie obciążeń podatkowych nałożonych na instytucje finansowe. Dostosowanie podatku od transakcji finansowych w taki sposób, by uniknąć sytuacji, w której oszczędności nie będą trafiały do sektora bankowego, oraz zwiększenie zachęt do wykorzystywania płatności elektronicznych.

[8] Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.

Zbadanie i wyeliminowanie przeszkód dla czyszczenia portfeli, między innymi przez zaostrzenie zasad tworzenia rezerw na kredyty zrestrukturyzowane, wyeliminowanie przeszkód dla egzekucji z przedmiotu zabezpieczenia, a także zwiększenie tempa i efektywności postępowań upadłościowych. W tym względzie – prowadzenie szczegółowych konsultacji z zainteresowanymi podmiotami w sprawie nowych inicjatyw politycznych oraz dopilnowanie, aby były one odpowiednio ukierunkowane i nie zwiększały pokusy nadużycia wśród kredytobiorców. Poprawę regulacji finansowych i nadzoru.

3. Zapewnienie stabilnego, bardziej zrównoważonego i sprawnego systemu podatku od osób prawnych, w tym przez stopniowe wycofanie podatków sektorowych zakłócających równowagę. Zmniejszenie klina podatkowego w odniesieniu do osób nisko uposażonych, między innymi przez poprawę efektywności podatków środowiskowych. Nasilenie działań służących poprawie przestrzegania przepisów prawa podatkowego – w szczególności w celu ograniczenia oszustw związanych z VAT – oraz obniżenia kosztów ogólnych przestrzegania przepisów.

4. Wspieranie aktywnych instrumentów rynku pracy, między innymi przez szybsze wprowadzenie systemu profilowania klientów publicznych służb zatrudnienia. Stworzenie planowanej sieci opieki pedagogicznej dla młodzieży i koordynowanie jej działań z instytucjami oświatowymi oraz podmiotami lokalnymi w celu zwiększenia zasięgu. Przeanalizowanie programu robót publicznych, aby ocenić, na ile skutecznie pomaga on uczestnikom w znalezieniu zatrudnienia, i wzmocnienie go pod kątem aktywizacji. Rozważenie wydłużenia okresu uprawnienia do świadczeń dla bezrobotnych z uwzględnieniem średniego czasu potrzebnego na znalezienie nowej pracy i powiązanie tego uprawnienia z działaniami aktywizacyjnymi. Poprawa adekwatności i zasięgu pomocy społecznej oraz zwiększenie jej powiązania z działaniami aktywizacyjnymi. Z myślą o zmniejszeniu problemu ubóstwa, wprowadzenie zintegrowanych i lepiej ukierunkowanych środków politycznych w celu znacznego ograniczenia ubóstwa, w szczególności wśród dzieci i Romów.

5. Ustabilizowanie otoczenia regulacyjnego i wsparcie konkurencji rynkowej, między innymi przez wyeliminowanie barier w sektorze usług. Podjęcie ambitniejszych działań na rzecz zwiększenia konkurencji i przejrzystości w zamówieniach publicznych, w tym wprowadzenie e-zamówień, oraz dalsze ograniczenie korupcji i ogólnego obciążenia administracyjnego.

6. Wdrożenie krajowej strategii zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki, kładąc nacisk na osoby porzucające kształcenie i szkolenie zawodowe. Wdrożenie systematycznego podejścia mającego na celu ograniczenie segregacji edukacyjnej oraz promowanie powszechnej edukacji sprzyjającej włączeniu społecznemu, w szczególności w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji, takich jak Romowie. Wspieranie procesu przechodzenia między różnymi etapami edukacji oraz w kierunku rynku pracy, a także uważne monitorowanie realizacji reformy szkolenia zawodowego. Przeprowadzenie reformy szkolnictwa wyższego, która umożliwi zdobycie wyższego wykształcenia większej liczbie osób, w tym studentom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społecznej.

7. Ocena wpływu uregulowania cen energii na zachęty inwestycyjne oraz na konkurencję na rynkach energii elektrycznej i gazu. Podjęcie dalszych działań w celu zapewnienia niezależności krajowego organu regulacyjnego w zakresie ustalania wysokości taryf i warunków eksploatacji sieci. Podjęcie środków na rzecz poprawy efektywności energetycznej w szczególności w przypadku gospodarstw domowych.

Poprawa zrównoważonego charakteru systemu transportowego, m.in. poprzez ograniczenie kosztów operacyjnych i przegląd systemu opłat przedsiębiorstw państwowych działających w tym sektorze.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący